

To, međutim, usporedimo s onim što je Platon napisao na početku rasprave o materiji: »Sad se čini da nas govor prisiljava da pokušamo u iskazima objasniti tešku i tamnu vrstu. Za koju dakle moć i narav to samo treba smatrati? Za takvu ponajviše da je prihvatilište svakog nastajanja kao dojlja.«; a zašto ona nema nikakva određenja? Ili ovo drugo što slijedi: »I uistinu kao vatra i ono što je takvo kroz sve i svako ono što podliježe nastanku; ono u čemu nastaje i pokazuje se pojedino od njih i ponovo odatle propada, samo to <treba> nazivati služeći se imenom: *ovomu* i *ovo*.«

To je doista, da se prizna Aristotelu, nedovoljno jasno rečeno. Ali mnogo jasnije je ono što izlaže o primjeru zlata sasvim drugačijim riječima, nego Aristotel. No i on sam nije mnogo jasnije izjavio ono: »iz koje nastaje ono što je nazvano elementi.« Naime ono: *iz koje*, ako se shvati kao materija, ne će biti posvuda istinito da elementi nastaju iz materije; potrebno je, naime, da elementi nastaju iz materije i suprotnosti. A ako se shvati <ono *iz koje*> kao *iz suprotnosti*, ni to ne će biti istinito, jer je potrebna i materija.

Niti Aristotel nije jasno rekao ono: nego *uvijek sa suprotnošću*; naime, ne čini se da materija u sebi sadrži ikakvu suprotnost iz koje bi nastali elementi; no Platon je možda jasnije <rekao>: »bilo koja od suprotnosti, i sve što jest, iz njih je.«

Platon ipak kaže: »Prihvaća uvijek sve« i »kao utisna ploča za svaku stvar po svojoj naravi biva pokrenuta i oblikovana od